

WIETNAM

SCENARIUSZ LEKCJI

DOTRZYMUJ
DANEGO SŁOWA

Czas trwania
45 minut

TEMAT

DOTRZYMUJ DANEGO SŁOWA

Zaaranżuj salę do pracy w grupach. Wydrukuj materiały z załączonej płyty. Przygotuj projekcję fragmentów filmu zamieszczonych na płycie. Przed zajęciami zapoznaj się z całym odcinkiem dostępnym na stronie www.kulczykfoundation.org.pl

DLACZEGO WARTO PORUSZYĆ TEN TEMAT

Tak łatwo dziś coś powiedzieć, obiecać, rzucić słowa na wiatr, zmienić zdanie, rozmyślić się, nie wywiązać się z podjętego zobowiązania. Spełnianie obietnic nierzadko jest bardzo trudne. Zwłaszcza gdy wymaga dużej dyscypliny wewnętrznej, rezygnacji z realizacji innych celów lub z własnych przyjemności. Dotrzymywanie słowa czasami wymaga też dużej odwagi, to sprawa „ważna i poważna”. Jednak człowiek, który dotrzymuje złożonych obietnic, zasługuje też na szczególny szacunek.

CĘLE ZAJĘĆ

Może uda się zrobić z uczniami jeden krok, może dwa, a może aż trzy. Zawsze będzie to Wasz wspólny sukces – Twój i Twoich uczniów!

Krok 1 – WIEM: Uczeń wie, że trzeba dotrzymywać danego słowa.

Krok 2 – CZUJĘ: Uczeń potrafi określić, co czują osoby, wobec których dotrzymano słowa.

Krok 3 – POMAGAM: Uczeń wyraża zdecydowaną gotowość do dotrzymania słowa danego innym ludziom.

WPROWADZENIE DO ZAJĘĆ

Przedstaw uczniom treść polskiego przysłowia: „Słowo dane nie może być złamane”. Zachęć uczniów do sformułowania własnych interpretacji tego powiedzenia. Zwróć uwagę na kategorię odpowiedzialności za to, co się mówi.

ZAPOWIEDŹ PROJEKCJI FILMU

Powiedz uczniom, że za chwilę wspólnie obejrzą film, którego bohaterką jest Christina Noble – założycielka fundacji Suneshine – pomagająca dzieciom w Wietnamie. Zaznacz, że w trakcie projekcji warto zwrócić uwagę na to, w jaki sposób Christina wywiązuje się z danego słowa.

PROJEKCJA FILMU

REFLEKSJA PO FILMIE

Bezpośrednio po projekcji porozmawiaj z uczniami. Mogą Ci pomóc następujące pytania:

- Na czym polega działalność Christiny?

Dalszy ciąg scenariusza na stronie 34

DODATKOWE INFORMACJE O WIETNAMIE

WIETNAM: kraj różnorodności

GDZIE SMOK SCHODZI DO MORZA

Wietnam to kraj w Azji Południowo-Wschodniej. Jego powierzchnia jest zbliżona do Polski – ok. 331 tys. km². Wietnam leży na Półwyspie Indochińskim i graniczy od zachodu z Kambodżą i Laosem, a od północy z Chinami. Od wschodu oblewają go wody Oceanu Spokojnego. Tam też jest położona część Zatoki Tonkińskiej – zatoka Ha Long.

W tej zatoce zobaczymy mnóstwo skalistych wysepek oraz ostańców krasowych, zwanych mogotami. Ten bajkowy krajobraz dopełniają malownicze statki lub małe bambusowe łódki oraz turkusowy kolor wody. Wszystko otoczone jest lasami, w których znajdują się setki gatunków roślin i zwierząt. Ha Long przyciąga

Czytaj dalej na 34 stronie

Dwa oblicza Wietnamu – turystyczny raj, w którym pracują dzieci.

nie tylko Wietnamczyków, ale też rzesze turystów z wielu krajów. Wietnamską nazwę tej zatoki można przetłumaczyć jako „zatoka zstępującego smoka”. Według wierzeń to niebiańskie smoki zeszły na ziemię, by bronić Wietnam przed najeżdżcą. Pluły jadłem i klejnotami, które zamieniały się w wyspy i oddzieliły napastników od lądu. Z wody zaś wynurzyły się skały, o które rozbiły się statki nieprzyjaciela. Miejsce, gdzie na ziemię zeszła smoczyca, nazywano Ha Long. W zatoce pełno pływających wiosłówek, a w nich szkół dla dzieci. Możemy podejrzewać, jak wygląda życie na wodzie oraz jak pracują rybacy.

Inne oblicze Wietnamu to delta Mekongu. Ta kraina leży w południowo-zachodniej części kraju i zwana jest „ryżowym koszykiem”. To dzięki monsunowej odmianie klimatu i żyznym glebom – mądom – można tu zbierać ryż nawet trzy razy w ciągu roku. Oprócz tego zboża uprawia się tam trzcinę cukrową, kokosy, a także łowi ryby. Mekong tworzy tu labirynt kanałów, jezior, a życie mieszkańców jest związane bezpośrednio z wodą. Turystę zachwyci zaś z pewnością mała łódka z płaskim dnem – *sampan* – którą można pływać po kanałach wśród dżungli. Są tu też pływające centra handlowe, w których można kupić soczyste owoce, ryby oraz zjeść obiad.

SAJGON: DWA ŚWIATY TUŻ OBOK SIEBIE

Patrząc na zatłoczone ulice miasta Ho Chi Minh, czyli dawnego Sajgonu, które obecnie liczy ponad 8 milionów mieszkańców, można mieć wątpliwości, czy miejsce to daje szansę nowo przybyłym, czy jest dla nich zagrożeniem. Sajgon otrzymał nową nazwę po zakończonej w 1975 roku wojnie. Warto tu wspomnieć, że działania militarne miały miejsce w latach 1957–1975 i zostały trwały ślad zarówno w świadomości mieszkańców tego kraju, jak i w krajobrazie. Tony bomb, setki zabitych i rannych, koszmar wojenny, osierocone dzieci oraz inwalidzi to była codzienność.

Czytaj dalej na 35 stronie

Wietnamskie miasto to morze ludzi na ulicach.

- W jaki sposób Christina próbuje dotrzymać słowa danego matce?
- Dla kogo jest ważne, że Christina w ten sposób chce wywiązać się z podjętego zobowiązania?

Wskazówka:

Zwróć uwagę uczniów na słowa Christiny: „Byliśmy rozdzieleni z moimi siostrami i braćmi przez pięćdziesiąt trzy lata. Zobaczyłam ich po raz pierwszy w zeszłym roku. Przyjechali do Irlandii. Zebrałam ich wszystkich razem”.

Przypomnij, że Christina była najstarszym dzieckiem w rodzinie. Kiedy miała dziesięć lat obiecała umierającej mamie, że zaopiekuje się rodzeństwem. Niestety dzieci rozdzielono. Christina nie mogła się z tym pogodzić i żyła w przeświadczeniu, że nie dotrzymała słowa danego mamie. Przez całe swoje życie próbowała to naprawić.

ZADANIE

Gdy mogę na kimś polegać

Poproś uczniów, by każdy przypomniał sobie sytuację ze swojego życia, kiedy ktoś obiecał mu coś, na czym bardzo mu zależało. Niech spróbują przypomnieć sobie coś naprawdę dla nich ważnego i to, że ta konkretna osoba dotrzymała danego słowa.

Poproś, by dobrali się w pary i porozmawiali o swoich odczuciach w tej sytuacji.

Wskazówka:

Zadbaj o bezpieczeństwo emocjonalne uczniów. Sformułuj zadanie tak, aby uwzględnić sytuację, że mogą w klasie być osoby, wobec których ktoś nie dotrzymał słowa.

Dalszy ciąg scenariusza na stronie 35

Tradycja miesza się tu z nowoczesnością.

Całe życie tych dzieci toczy się na ulicy.

Bezdomna kobieta żyjąca dzięki temu, co znajdzie na ulicy.

ROZMOWA

Zachęć uczniów do udziału w rozmowie.
Możesz wykorzystać następujące pytania:

- Jakie emocje wywołuje sytuacja, gdy ktoś dotrzymuje wobec nas danego słowa?
- Co taka sytuacja może zmienić w naszym życiu?
- Zwróć uwagę, że można takie zobowiązanie podjąć również wobec samego siebie. Można sobie coś obiecać i dotrzymać danego sobie słowa.

Dalszy ciąg scenariusza na stronie 36

Po zakończeniu konfliktu wielu mieszkańców wsi porzuciło swoje domostwa i decydowało się na emigrację do miasta. Problem polegał na tym, że nie umieli się odnaleźć w nowej rzeczywistości, a miasto nie rozwiązywało ich problemów, a wręcz przeciwnie: generowało nowe. Duża część przybyszów trafiała do slumsów, a tam brak opieki medycznej, trudny dostęp do edukacji i życie z dnia na dzień stawały się normą.

Dzisiaj Ho Chi Minh jest największym miastem kraju. Z jednej strony tętni życiem przez całą dobę. To miasto nigdy nie śpi, bo zawsze znajdziemy tu knajpkę, restaurację, gdzie zjemy typowe danie kuchni wietnamskiej. Z drugiej strony zobaczymy tu ludzi śpiących na ulicy, matki z maleńkimi dziećmi, całe rodziny koczujące pod gołym niebem. To ulica jest ich domem. Czy na pewno bezpiecznym?

Często los całej rodziny zależy od pracy dziecka.

TURYSTYKA: SZANSA CZY ZAGROŻENIE?

Turyści uwielbiają Wietnam. To tu działa niezrozumiały dla nich kodeks ruchu drogowego, a właściwie widać jego brak. Stojąc na krawędzi ulicy, przyjezdni słyszą wszystkie odgłosy miasta, klaksony setek skuterów. Gdy próbujesz przedrzeć się na drugą stronę, pamiętaj o podstawowych zasadach. Pierwsza z nich – kto pierwszy, ten lepszy; druga – idź pewnie przed siebie, nie zatrzymuj się. Życie toczy się na ulicy, tu jest fryzjer, tam masażysta, a gdzie indziej bar z sokami.

Czytaj dalej na 36 stronie

Ośrodek Christiny Noble zapewnia dzieciom posiłek, bezpieczeństwo i miejsce do zabawy.

Niestety, bardzo często handlem zajmują się dzieci, które sprzedają, namawiają, naciągają, a czasami kradną. O każdej porze dnia i nocy spotkamy dziecko, które coś nam oferuje i łamaną angielszczyzną próbuje coś sprzedać. Dlaczego tak się dzieje? Odpowiedź jest prosta. Dziecko wzbudza większą litość i szybciej jesteśmy skłonni od niego coś kupić, bo wydaje nam się, że mu pomagamy. Niestety często za tą działalnością dziecka stoi zorganizowany gang, który zarabia, a dziecko jest tylko narzędziem w jego rękach.

CODZIENNOŚĆ: NADZIEJA W OBŁICZU ZAGROŻENIA

Ulica rządzi się swoimi prawami i dzieci szybko je poznają. Wiedzą, jak naciągnąć turystę, co powiedzieć, aby więcej zarobić. Na ulicy liczy się bezwzględność w obliczu braku bezpieczeństwa. To ta rzeczywistość staje się dla najmłodszych domem i wybór między szkołą a możliwością zarobku jest oczywisty. Tu decydują pieniądze. Dzieci często powielają styl życia swoich rodziców i nie widzą szansy na inne, lepsze, spokojniejsze jutro.

Każde dziecko ma swoje marzenia, pasje i talenty. Warto tylko dać im szansę na normalność, na dzieciństwo. Tak właśnie czyni Christina Noble, której organizacja stała się dla dzieci w Wietnamie trampoliną do innego życia. To Christina w 1989 roku założyła Sajgon Children's Foundation, w której dożywia dzieci, leczyc je i edukuje. Uruchomiła też domy, w których mogą zamieszkać dzieci bez dachu nad głową. ■

PODSUMOWANIE ZAJĘĆ

Poprowadź uczniów przez następujące etapy:

1. Uświadomienie im ich wiedzy na temat sytuacji drugiego człowieka (**WIEM**);
2. Zwrócenie uwagi na rolę emocjonalnego zrozumienia czyjegoś problemu i utożsamienia się z tą osobą (**CZUJĘ**);
3. Podjęcie decyzji o aktywnej pomocy (**POMAGAM**).

WIEM:

Zwróć uwagę uczniów, że dotrzymanie słowa danego innej osobie utwierdza nas w przekonaniu, że to, co mówimy drugiemu człowiekowi, jest ważne i w istotny sposób może wpływać na jego życie. Nie można więc rzucać słów na wiatr.

CZUJĘ:

Podkreśl, że człowiek, wobec którego dotrzymaliśmy słowa w ważnej dla niego sprawie, czuje się dobrze, bezpiecznie, jest szczęśliwy, uczy się tego, że można ufać innym ludziom. Rozumie, że jak sam podejmie takie zobowiązanie, to musi dotrzymać danego słowa, bo: „Słowo dane nie może być złamane”.

POMAGAM:

Rozdaj uczniom małe karteczki. Poproś, by napisali na nich, komu chcieliby coś obiecać i czego to zobowiązanie będzie dotyczyło. Poproś, by każdy złożył swoją kartkę i wrzucił do kuferka, do którego nikt już nie będzie zaglądał. Wróć do tego zagadnienia pod koniec roku i porozmawiaj z uczniami, czy udało im się dotrzymać danego słowa.